

Bu sayfa Őu linkten yazdırılmıŐtır: [<http://www.risaleonline.com/soru-cevap/vahiy--akil-iliskisi>]

[Kur'an'ın Kıymet ve Ehemmiyeti](#)

Soru

Vahiy - Akıl İliŐkisi

Aklın vahiy, yani Kur'an ve sünnet karŐısındaki durumu ne olmalıdır?

Cevap

Akıl, Allah'ın insanlara verdiği nimetlerin en büyüklerindedir. Çünkü insan bütün gerçekleri akılla anlayıp farkına varıyor. Doğruyu-yanlıŐı, iyiyi-kötüyü, güzeli-çirkini akılla tartarak birbirinden ayırt edebiliyor. Hatta buna binaen Allah, yalnız aklı olanı sorumlu tutuyor. Aklı olmayan çocukları ve delileri sorumlu tutmuyor. Ayet sonlarında 'düşünmez misiniz?' gibi ifadelerle akla havaleler yapıyor. Fakat akıl tek başına yeterli olmayıp vahiyle birlikte olursa yani, akıl vahye tabi olursa insan doğru yolu bulabiliyor. Çünkü vahiy, insanı yaratan ve aklı ona ihsan eden Cenâb-ı Allah'ın insanlarla konuşması ve onlara bilmedikleri ve hatta bilemeyecekleri şeyleri öğretmesi demektir. İnsanlara gönderilen en son vahiy ise Kur'an-ı Kerim'dir. Kur'an'ın hakiki tefsiri olan hadisler de vahy-i zımnî, yani örtülü vahiydir. Bu yüzden insan yalnız kendi aklını esas tutup vahyi dinlemediği zaman Yaratıcısı'nın sözlerine ve yol göstermelerine karşı kulaklarını tıkamıŐ olur ve doğru yoldan sapar. İmam-ı Gazali hazretleri, "göz için ışık ne ise akıl için de vahiy odur." diyerek vahiy nuru olmadan aklın hakikatleri tamamıyla göremeyeceğini çok güzel ifade etmiŐtir.

Bugün İslam âleminde bazı kimseler, vahyi dinlemeyen batı felsefesinin etkisiyle, aklı yeterli görerek her şeyi akıl ölçüsüne göre tartmaya çalışıyorlar. Aklı, Kur'an ve sünnet ölçüsüne göre çalıştırmak yerine Kur'anı ve sünneti kendi akıllarıyla tartıyorlar. Akıllarına uymayanları reddetmeye kalkıyorlar. İslam elbette akıl, hikmet ve mantık üzerine tesis edilmiŐtir ve selim olan akla uygundur. Fakat insan için sadece kendi aklı yeterli olsa idi, her şeyi hikmetle yapan Cenab-ı Hakk kitap ve peygamber göndermezdi. Üstelik tarih boyunca insanlar onca dehŐetli zulümlere ve sapkınlıklara düşmezlerdi. Demek, her şeyi en iyi bilen

ve hikmetle yapan Cenab-ı Hakk, tek başıyla akıl yeterli olmadığı için akla rehber olarak Peygamberler aracılığıyla insanlara vahyini göndermiştir. (Bkz. Sözler, 30. Söz Ene Risalesi)